

Dosarul nr. 2ra-141/23
2-21086359-01-2ra-26012023

Prima instanță - (Judecătoria Orhei, sediul Telenești) jud. L. Iarmaliuc
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud. N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca

ÎNCHEIERE

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Miroslav Cauș în numele și interesele Mariane Petica,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Petica împotriva lui Ghenadie Petica cu privire la desfacerea căsătoriei

și acțiunea reconvențională depusă de Ghenadie Petica împotriva Mariane Petica cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soțului inapt în muncă, împotriva deciziei din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 9 iunie 2021, Mariana Petica a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ghenadie Petica, solicitând desfacerea căsătoriei încheiate cu pârâtul Ghenadie Petica la data de 14 februarie 1998, la Primăria Sărătenii Vechi.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că la 14 februarie 1998 a înregistrat căsătoria cu pârâtul Petica Ghenadie. Din relația de căsătorie, s-au născut doi copii.

A invocat că viața de familie nu a reușit și odată cu trecerea timpului au început neînțelegerile, frecvent apar certuri, situație care s-a reflectat negativ asupra educației copilului, iar încercările de a păstra familia nu s-au soldat cu succes.

A susținut că incompatibilitatea caracterelor și viziunile contrare asupra modului și principiilor de conviețuire i-au condus la convingerea fermă privind imposibilitatea păstrării familiei.

La 18 iunie 2021, Ghenadie Petica a depus acțiune reconvențională împotriva Mariane Petica privind încasarea pensiei de întreținere, în mărime de 2 000 lei lunar, întemeindu-și pretențiile conform dispozițiilor art.83 din Codul familiei.

În motivarea acțiunii reconvenționale, Ghenadie Petica a indicat că în anul 2016 sa îmbolnăvit și a fost încadrat în grad de dizabilitate „accentuat”.

A menționat că a fost încadrat în grad de dizabilitate în timpul căsătoriei, motiv din care, cere încasarea pensiei pentru întreținerea sa de la Mariana Petica, în mărime fixă de 2 000 lei lunar.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Mariana Petica împotriva lui Ghenadie Petica cu privire la desfacerea căsătoriei.

S-a desfășurat căsătoria încheiată între Mariana Petica și Ghenadie Petica, înregistrată la data de 14 februarie 1998, de către Primăria Sărătenii Vechi raionul Telenești, actul de căsătorie nr.2.

S-a încasat de la Mariana Petica, taxa de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în beneficiul statului, în mărime de 1 000 % din unitatea convențională.

S-a admis parțial acțiunea reconvențională înaintată de Ghenadie Petica împotriva Mariane Petica cu privire la încasarea pensiei de întreținere în sumă bănească fixă.

S-a încasat de la Mariana Petica în beneficiul lui Ghenadie Petica, 1 000 lei cu titlu de pensie de întreținere, începând cu data de 9 iunie 2021.

S-a încasat de la Mariana Petica în beneficiul Statului, taxa de stat în sumă de 360 lei.

La 15 aprilie 2022, Mariana Petica a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia în partea prin care s-a admis acțiunea reconvențională, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi, prin care acțiunea reconvențională să fie respinsă integral ca neîntemeiată.

Prin decizia din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Mariana Petica și s-a menținut hotărârea din 13 aprilie 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a conchis că prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecării, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate li s-a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

În context, instanța de apel a reținut că prima instanță corect a dispus încasarea din contul Mariane Petica în beneficiul lui Ghenadie Petica a pensiei de întreținere în cuantum de 1 000 lei lunar, fiind determinată prin prisma prevederilor normelor legale aplicabile la caz, această sumă fiind una suficientă și echitabilă intereselor legale ale intimatului Petica Ghenadie.

La 3 ianuarie 2023, avocatul Miroslav Cauș, în numele și interesele Mariane Petica, a declarat recurs împotriva deciziei din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, și emiterea în parte casată a unei hotărâri noi, prin care acțiunea reconvențională să fie respinsă integral ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au dispus încasarea pensiei de întreținere a soțului inapt de muncă, cu interpretarea eronată a prevederilor art. 82 din Codul familiei.

Consideră că prima instanță și instanța de apel au emis o soluție greșită cu privire la admiterea acțiunii reconvenționale.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă

legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că, copia deciziei integrale a instanței de apel a fost comunicată recurentei la 19 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.117). Din acest motiv, Colegiul consideră că recursul depus la 3 ianuarie 2023, este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expediată intimatului la 26 ianuarie 2023. Însă până la data examinării admisibilității recursului declarat, referința nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau

în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Miroslav Cauș în numele și interesele Mariane Petica, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Miroslav Cauș în numele și interesele Mariane Petica.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat